

DEVJATNIN VASILIJ N.

VERKARO DE V. N.
DEVJATNIN, LIBRO UNUA

Vasilij Devjatnin

**Verkaro de V. N.
Devjatnin, Libro Unua**

«Public Domain»

Devjatnin V.

Verkaro de V. N. Devjatnin, Libro Unua / V. Devjatnin — «Public Domain»,

Содержание

ANTAŬPAROLO DE AŬTORO	5
VERSAĴOJ	7
1. ESPERO	7
2. KVAR JARTEMPOJ	8
3. ŜI ESTAS GAJA	10
4. MALLIBERULO	12
5. PRINTEMPO	13
6. AL LABORISTO	14
7. INFANO DE ZORGO	15
8. DEKTRIA NUMERO	17
9. HETMANO (suĝeto estas pruntita)	19
10. SUR STRATO	25
11. NAJTINGALO	26
12. FROSTETO	27
13. FASTANTOJ	28
14. HUSARO	29
15. GARANTIO	33
NEVOLA MORTIGINTO	37
BORIS GODUNOV	45
Конец ознакомительного фрагмента.	46

Vasilij N. Devjatnin

Verkaro de V. N. Devjatnin, Libro Unua

ANTAŬPAROLO DE AŬTORO

En unu feliĉa Maja tago de 1892a jaro mi iris sur «Granda» strato de Vilno kaj tute okaze ekvidis en fenestro de unu librovendejo tre modestan malgrandan libreton sub titolo «lernolibro de lingvo internacia «Esperanto». Ankoraŭ pli frue mi sciis pri ekzistado de lingvo internacia (?) «Volapük», kiu estis senfine malfacila por ellernado, – tial mi estis interesigita je nova provo de artefarita lingvo internacia, kaj aĉetis tiun-ĉi libreton, kiu kostis nur 10 kop. – Libreto estis skribita ruse, ĉar aŭtoro difinis ĝin escepte por rusoj. Traleginte tre atente malgrandetan lernolibron, mi estis tute frapita per simpleco kaj komprenebleco de ĝia enhavo, kaj tuj mem komencis ellernadi novan lingvon internacian. Post kelkaj tagoj mi jam sufiĉe bone konatiĝis kun «Esperanto», tiom bone, ke mi jam povis skribi al ĝia genia aŭtoro leteron, kiun li baldaŭ respondis, kaj inter ni de tiu tempo komenciĝis tre viva korespondado. Poste Sro Zamenhof elsendis al mi plenan vortaron ruse-esperantan, «Duan libron», gazeton «Esperantisto» (ĝi eliradis en Nurenbergo) kaj ankoraŭ kelkajn libretojn esperantajn. (Literaturo esperanta tiam estis ankoraŭ tre malriĉa!) Ankoraŭ post kelka tempo mi estis enskribita en nombron de esperantistoj (en «adresaro» de Dro Zamenhof), kaj de tiam mi komencis tre fervore laboradi pro nia karega lingvo. Tiun-ĉi laboradon multe helpis mia konatiĝo – proksimume en tiu sama tempo – kun kelkaj esperantistoj, kiuj loĝis tiam en Vilno; unuaj samideanoj, kiujn mi ekkonis, estis sinjoroj Lojko, Nauman kaj Zambrŭickij, kiuj konatiĝis kun Esperanto iom pli frue, ol mi. (Sro Lojko estis iam varmega Volapükisto kaj eĉ havis de ĝia aŭtoro ian diplomon, por kiu li pagis, ŝajnas al mi, 15. rublojn!). Kune kun tiuj-ĉi miaj unuaj amikoj – esperantistoj ni laboradis pro utilo de nia sankta afero sufiĉe fruktoporte kaj varbis kelkajn novajn adeptojn de Esperanto. Dank' al senĉesa influo de tiuj-ĉi miaj amikoj, mi estis en tiu tempo plej laborema kaj, krom propagando de Esperanto, mi komencis mian verkadon: plej frue mi tradukadis rakontojn de grafo Tolstoj (unuaj estis: «Per kio homoj estas vivaj» kaj «Du maljunuloj»), poste mi provis poezion, kaj en Junio de 1892a jaro tradukis unuan versaĵan – «Anĝelo» (el Lermontov), kiu estis presita en no 9a de «Esperantisto» por 1892 j.; tio-ĉi estis mia unua provo, kiu, afable akceptita de nia estimata majstro, estis komenco de tuta mia postea verkado.

Proksimume en tiu sama tempo mi konatiĝis per korespondado kun Sro Grabovskij, kun fraŭlino Manjkovskaja (ĉu ŝi memoras ankoraŭ tiun someron, kiam ŝi gastadis ĉe mi en Gedrojci?), kun Dro Ostrovskij, kun S{ro L. de Beaufront, L. Lemaire kaj kun multaj aliaj geesperantistoj rusaj kaj alilandaj (el tiuj-ĉi lastaj mi aparte longe korespondadis kun Sro Riĉard Geoghegan el «Ist Zound de nord-amerikaj unuigitaj ŝtatoj», kiu eĉ ellernadis lingvon rusan). Ĉiuj tiuj-ĉi amikoj miaj ankaŭ bone min influis, – kaj mi tradukadis kaj verkadis senhalte: unu post alia aperis miaj originalaj kaj tradukitaj verkoj: «Ludilo de Sorto», «Nevola mortiginto», «Demono», «Boris Godunow», «Arturo», «Edziĝo» kaj multe da diversaj malgrandaj versaĵoj...

Sed post granda bruado ĉiam venas silento, – tiel same fariĝis ankaŭ kun mi: ĉiuj miaj amikoj forveturis el Vilno en diversajn lokojn de nia Grandega Rusujo, mi mem, laŭ volo de sorto, estis transmetita ian sovaĝan vilaĝon, kie preskaŭ tute forestis eĉ ia similaĵo je civilizita homaro, kaj mi restis tute sola; mia familio pligrandiĝis, miaj infanoj jam bezonis edukadon, kaj mi devis pli multe pensi pri miaj devoj familiaj kaj servaj, ol pri Esperanto, – tial mi preskaŭ tute forlasis mian laboradon sur kampo de nia kara afero, aliaj intereso de vivo min okupis, iom post iom mi komencis tute nerimarkeble forgesadi eĉ pri ekzistado mem de lingvo Esperanto, kaj, fine, mi preskaŭ tute ekdormis...

El tiuj-ĉi teruraj brakoj de bruta dormado min elŝiris mia malnova amiko-esperantisto Dro A. G. Naŭman: per sia laŭta, kuraĝa kaj bonfavora voĉo li vekigis min kaj igis ree laboradi!.. Tielan efektive amikan agon oni neniam forgesas!.. Kaj jen mi vekigis, renaskiĝis por Esperanto, – kaj nun mi volas ree labori, ree batali kaj aŭ venki aŭ morti kun batalilo en manoj, por ke oni min pardonu por mia kontraŭvola perfido je nia sankta afero!..

Por komenco mi decidis eldoni unuan libron de mia plena verkaro, en kiu mi lokigas preskaŭ trionon da tio, kion mi skribis esperante en daŭro de lastaj 13 jaroj.

Eldonon de mia plena verkaro afable prenis sur sin estimata Pariza firmo «Hachette et Cie», kiun mi korege dankas por tio-ĉi, ĉar alie, dank' al multaj malfacilaj cirkonstancoj, mondo esperantista neniam ekvidus miajn verkojn.

Post kelka tempo, se nur nenio min malhelpos, mi intencas eldoni duan libron, en kiu multaj el miaj malnovaj amikoj inter aliaj trovos kelkajn konatajn por ili verkojn.

Kun komprenebla sento de timemo mi prezentas nun al juĝo de tutmonda esperantistaro unuan libron de mia plena verkaro: ĝi ja estas unua provo en tiu-ĉi direkto, ĝis nun en nia ankoraŭ juna literaturo esperanta forestis tielaj kolektoj, – kaj mi deziras el tuta mia koro, ke tiu-ĉi mia laboro estu feliĉa komenco (*nur komenco!*), ke aliaj geesperantistoj sekvu min kaj en plej mallonga tempo riĉigu nian junan literaturon, por ke ni ĉiuj povu diri, ke nia kara Esperanto havas propran literaturon eĉ pli grandan, ol ia nacia lingvo... Donu, Dio, ke tiu-ĉi deziro plej baldaŭ efektiviĝu!

Oni min kritiku, oni min insultu, aŭ laŭdu, – por mi persone ĝi estas tute egala: komenco estas farita, kaj mi el tuta mia animo invitas ĉiujn geesperantistojn sekvi mian ekzemplon! Ni laboru kaj esperu! Vivu nia karega Esperanto kaj ĝia genia kreinto!..

V. Devjatnin.

VERSAĴOJ

1. ESPERO

(El Ŝiller.)

Tre multe homar' kun espero en koro
Pri vivo estonta revadas,
Kaj ĉiam al celo feliĉa kaj ora
Aliri ĝi baldaŭ voladas.
Jen mondo ekvelkas, jen ree disfloras, —
Sed homo esperon senĉese odoras.

Espero kun ni senaparte vivadas:
Ĝi knabon dorlotas, junulon
Per sorĉa radio ĝi gaje logadas,
Konsolas ĉe tomb' maljunulon:
Li, trolacigita per vojo de tero,
Foriras en tombon kun dolĉa espero.

Ho, ne! ĝi ne estas elpenso malvera,
Per revoj malsaĝaj naskita!
Ni scias, ni sentas kun kredo sincera,
Ke estos esper' plenumita.
Kaj tiu-ĉi sento ĉu estas kapabla
Nin trompi en nia revaĵo agrabla?

2. KVAR JARTEMPOJ

I

Ridetas gajege kaj hele naturo:
Ĝin vestas smeralda verdaĵo,
Ĉirkaŭe vidiĝas de vivo plezuro
Kaj ĝojo en ĉiu kreskaĵo.
Kaj suno favore, amike etendas
Al ĉio brilantan radion,
Al ĉio feliĉon, konsolon ĝi sendas,
Vivigas, varmigas ĝi ĉion.

II

Naturo jam estas en luksa disfloro,
Je vivo matura pleniĝas,
Kaj suno simila je globo de oro
En blua ĉielo ruliĝas.
Sed ĝi tro varmege bruligas aeron:
Arbaroj jam pluvon avidas,
Kaj herbo flaviĝas kaj falas sur teron,
De suno sin kaŝi rapidas...

III

Ĉesiĝis jam tute varmego somera,
Naturo malgaje forfloras, —
Kaj ofte en sia malĝojo sincera
Per pluvo senhalta ĝi ploras!
Nur vento ribela, trapike fajfante,
Ŝancelas foliojn kun bruo,
Kaj ilin forpelas, de arboj ŝirante...
Ĉagreno, sopiro, enuo!..

IV

Blankiĝas naturo, en neĝo vestita,
Kaj kiel arĝento ĝi brilas;

Per prujno lanuga kaj griza kovrita,
Ĝi je maljunulo similas.
Sed morto severa vidiĝas en ĉio, —
Ĝin forta eĉ frost' ne forigas...
Malvarmo, silento... Kaj suna radio
Nur lumas, sed jam ne vivigas!..

3. ŜI ESTAS GAJA

Ŝi estas ankoraŭ malgranda infano,
Ŝin ĉiuj dorlotas kaj amas;
En ŝia vizaĝo, floranta per sano
Gajeco senzorga nur flamas.

Jen jaroj forpasas. Ŝi lukse disfloras,
Ŝin sorto renkontas afable;
Ŝi estas tre gaja, neniam ŝi ploras,
Kaj vivon pasigas agrable.

Rigardu: jen rajdas en cirka areno
Konata al vi belulino, —
Ŝi saltas, ŝi dancas sen deva konveno,
Ĉar estas ŝi gaja fraŭlino!

Kaj ĉiuj laŭtege kriante ŝin laŭdas,
Je ŝia talio admiras,
Ŝin multe elvokas, senfine aplaŭdas,
Al ŝi ornamejon eniras...

Jen domo gajega. En ĝia salono
Belegaj virinoj promenas...
En tiun-ĉi domon pro vino kaj mono
Tre multaj fraŭlinoj alvenas...

Jen vidu: ekfalas sur molan kanapon,
En brakoj de iu sinjoro,
Belega fraŭlino... Jen levis ŝi kapon
Kaj ridas en bona humoro...

Ĉu vi ŝin ekkonis? Tre gaja fraŭlino!..
Pasie ŝin kisas sinjoro,
Karesas kaj donas pokalon da vino, —
Ŝi trinkas kaj... ridas el koro!..

Post tio forflugas apenaŭ nur jaro,
Kaj ŝin mi denove ekvidis, —
Sed kie? Sur kota drinkeja ŝtuparo
Ĝi staris malsobra kaj ridis...

Foriĝis jam ŝia beleco vizaĝa,
Nenio antaŭa jam restis...
Ŝi min ekrigardis kun vido malsaĝa
Kaj kvazaŭ kontenta ŝi estis.

«Vi eble per brando regali min volas?»
Demandis ŝi min arogante:
«Ĉar vidu... hodiaŭ... mi... iom petolas!..»
Kaj ŝi ŝanceliĝis ridante...

Kaj ĉiam ridanta, kaj ĉiam kontenta,
Vivanta pro mono kaj vino,
Senzorga, senhonta, sensaĝa, sensenta, —
Jen vivo de gaja virino!..

4. MALLIBERULO

Ne besto sovaĝa, fermita en kaĝo,
De ĉeno fortika sin ŝiras,
Ne gaja birdeto, kaptita per reto,
Pri freŝa aero sopiras, —

De ĉeno sin ŝiras, senfine sopiras
Junulo tre bela, tre brava!..
Predikis li veron, justecon, liberon,
Kaj pensis, ke estas li prava...

Revanto ne vidis, ke ĉiuj nur ridis
Je lia parolo sovaĝa:
Sin amo inspiris, sed ĉiuj rediris,
Ke estas li homo malsaĝa!..

Li multe suferis, li multe esperis,
Li kredis, ke venos libero, —
Kaj ree kun flamo predikis pri amo,
Pri paco tutmonda, pri vero...

Ho, kia eraro! Neniam homaro
Resonos al voko predika:
Homaro – prudenta, kaj estas sensenta
Al voko malforta amika!

Sed li ne silentis: li pensis, li sentis,
Ke homoj lin fine komprenos,
Ke liaj amikoj al liaj predikoj
De ĉie kun ĝojo alvenos...

Kaj jen rezultato: li en kazemato
En ŝarĝaj katenoj nun sidas,
De ĉeno sin ŝiras, senfine sopiras,
Kaj vane liberon avidas. —

5. PRINTEMPO

Printempo venas! Vivon donas
Al ĉio belulina veno:
Varmega suno jam proponas
Radiojn siajn, kaj mateno
Vizaĝon belan kun rideto
Al ĉiuj montras; jam de montoj
Kun bruo fluas rivereto,
Kaj detruataj estas pontoj...

Denove ĉio reviviĝas,
Kantadas venon de printempo...
Por mi nur daŭras, ne finiĝas
Malbona, malvarmega tempo!
Por mi forestas suna lumo,
Kaj de printempo bela veno
Nenion donas... Nur mallumo,
Mallumo sola kaj ĉagreno!..

6. AL LABORISTO

(El Foss.)

Ho, frato! Dum vi laboradi
Ankoraŭ povas sen ripozo,
Ne volu manon etendadi
Al bonaj homoj pro almozo.

Sed kiam de kruela sorto,
Ho, mia mizerega frato,
Foriĝas tuta via forto, —
Vi vin mortigu per malsato.

7. INFANO DE ZORGO

(El Gerder.)

Finiĝis varmega jam tago,
Kaj nokto agrabla fariĝis,
Sub ombra cipreso, ĉe lago
Diino de Zorgo sidiĝis.

El ruĝa argilo Diino
Malgaje figuron skulptadis, —
Kaj luno, de nokto reĝino,
De blua ĉiel' rigardadis.

Jen Zeŭso al bela Diino
Parolis kun dia favoro:
«Rakontu, malgaja knabino,
Pri via doloro en koro.»

«Ho, Zeŭso, Diino rediras:
Alportu al mi vi plezuron!
De vi mi nur solan deziras:
Vivigu vi mian figuron!»

– Volonte! Mi vin kontentigos:
Viviĝas figuro jam via!..
Sed tamen de nun mi devigos,
Ke estu eterne ĝi mia! —

«Ho, ne! Al li Zorgo parolas:
Figuron mi longe skulptadis,
Al vi mi ĝin cedi ne volas,
Ĉar ĝin mi por mi preparadis!

Por mi ĝin restigu!» korege
Ŝi Zeŭson potencan admonis.
– Ho, ne! mi ĝin amas varmege,
Al ĝi ĉar animon mi donis! —

«Pro kio disputon vi tenas?»
Subite la Ter' al li diras:
«Al mi ĝi sen dub' apartenas,
Ĉar tera en teron foriras!»

Kaj dioj disputis senfine,
Ĉar cedi neniun deziris

Figuron argilan, – sed fine
Al Kron' ili ĉiuj ekiris.

«Ĉar unu al dua ne volis
Figuron vi tiun-ĉi cedi, – »
Grizhara Saturn' elparolis:
«Vi kune ĝin povas posedi.»

«Aŭskultu-do, dioj: nur kiam
Ĝi mortos, anim' apartenos
Al Zeŭso potenca, – kaj tiam
Jam Ter' ĝian korpon alprenos.

Kaj vi, ho, de Zorgo Diino,
Ĝin povas posedi ĝis morto!...»
Mi pensas, ke tia difino
Similas al homa la sorto?..

8. DEKTRIA NUMERO

Li estas krimulo!.. Mallevis li kapon,
Pri vivo pasinta pensante,
Malsupren al brovoj surŝovis li ĉapon,
Kaj iras, per ĉenoj sonante...

Vi pensas, kredeble, ke estas li homo?
Ho, vane! ĝi estas malvero:
Li estas nur ia vivaĵo sen nomo,
Cifero, «dektria numero»...

Piedojn kaj manojn katenoj turmentas,
Animon plenigas doloro,
En korpo malsana malvarmon li sentas,
Sopiron grandegan en koro.

Li forte laciĝis, ripozi li volas,
Kaj jen li sidiĝas sur tero...
«He, vi!.. sonas krio: vi ree petolas?!..
Vin levu, «dektria numero»!

Kaj ree li paŝas, per ĉenoj sonante,
Kaj ree sopiras sen fino,
Pri celo de sia vojaĝo pensante,
Pri domo, infanoj, edzino...

Rapide traflugas en lia memoro
Pentraĵoj de vivo mizera...
Kaj ree en korpon penetras doloro,
En koron – turmenta infera!..

En malliberejo malluma, malpura,
Senkulpe ŝlosita li estis, —
Kaj tie en stato malbona, terura
Kvin jarojn longegajn li restis!

Li jam humiliĝis al juĝo malvera,
Kaj nur liberiĝon avidis, —
Sed vane: subite lin sorto severa
Denove kruele jeridis...

En malliberejo fariĝis ribelo, —
Al ĝi ankaŭ lin oni igis...
Sed oni neniom aliris ol celo,
Por ĉiam nur sin pereigis...

Kaj jen rezultato!.. Mallevis li kapon,
Pri vivo pasinta pensante,
Malsupren al brovoj surŝovis li ĉapon,
Kaj paŝas, per ĉenoj sonante.

Vi kredas sendube, ke estas li homo?
Ne kredu, – ĝi estas malvero:
Li estas nur ia vivaĵo sen nomo,
Cifero, «dektria numero»...

9. HETMANO (suĵeto estas pruntita)

(Poemo.)

En senviva arbaro vivas brava anaro
Da rabistoj kun sia hetmano.
Li, ankoraŭ junulo, estas glora bravulo
Kaj jam tenas potencon en mano.

Ĉiuj multe lin timas, lian saĝon estimas,
Lian vivon zorgeme prigardas,
Li-do estas severa, malkontenta, kolera,
Kaj rabistojn fiere rigardas.

En pasinta somero li kun muta kolero
Patran domon forlasis por ĉiam,
Kredi veron li ĉesis, sanktan Dion forgesis,
Kaj rabisto fariĝis de tiam.

Li el mondo forkuris kaj solene li ĵuris
Senkompate forvenĝi homaron,
Kaj kun tiu-ĉi ĵuro kruelega, terura,
Li foriris senvivan arbaron.

En arbaro sur fundo de kavego profunda
Lin okaze rabistoj renkontis:
Forkurinto mizera kun konfido sincera
Lian sorton al ili rakontis.

Lin rabistoj komprenis kaj tuj mem lin alprenis,
Kiel membron de bando ilia,
Sed tre baldaŭ bandano mem fariĝis hetmano,
Komandanto de aro malpia.

Li, kruela, kuraĝa, kvazaŭ besto sovaĝa,
Al pasantoj kuradis renkonte,
Kaj, kaptante oferon, ĝin ĵetadis sur teron
Senkompate, senkore, senhonte.

Eĉ rabistoj malvarmaj iafoje kun larmoj
Kruelecon hetmanan rigardis,
Sed, ĉe vido de brilo sur lakita tranĉilo,
Ion diri al estro sin gardis.

Foje unu bandano pri senkulpa infano
Senkompatan hetmanon ekpetis,

Sed per propra lin mano tuj mortigis hetmano
Kaj al hundoj por manĝo forĵetis...

Lin jam serĉis polico, kaj kun lerta malico,
Grandan monon promesis al tiu,
Kiu vivan lin trovos, aŭ mortigi nur povos,
Sed lin trovis, mortigis neniu.

Longe vagis sen baroj en senvivaj arbaroj
Nekaptebla hetmano kuraĝa,
Kaj mokeme nur ridis, kiam aŭdis aŭ vidis,
Ke lin serĉas polico sensaĝa.

Unu fojon lin trovis kaj mortigi eĉ provis
Du tro lertaj, kuraĝaj soldatoj,
Sed hetman' ilin ligis kaj kun si veturigis
En tendaron de siaj kunfratoj.

Malfeliĉaj kaptitoj estis forte vergitaj
De hetmano en densa arbaro,
Kaj post tiam bandanoj kun katenoj sur manoj
Ilin sendis kun rid' al estraro.

Kaj estraro kolora en indigno sincera
Nepre kapti krimulon intencis:
Kun decido tiela kontraŭ bando ribela
Ĝi regulan militon komencis.

Kaj subite arbaro, ĉirkaŭita per baro
El soldatoj tre bone armitaj,
Estis tute simila je grandega kaptilo
Kun bestegoj en ĝi enŝlositaj.

Al rabistoj kaptitaj venis spertaj senditoj
Kun propono de plena pardono,
Se nur ili sen vorto humiliĝos al sorto
Kaj hetmanon fordonos pro mono...

– Nu, amikoj-kunfratoj, nin ĉirkaŭis soldatoj,
Diris brava hetmano fiera:
– Humiliĝu al sorto, ĉar minacas vin morto, —
Mi ĝin diras el koro sincera!

– Mi konsilas vin cedi, ĉar ne povas mi kredi,
Ke vi estas kapablaj al grando...
Ekrigardu, kunfratoj: en arbaro soldatoj
Nin ĉirkaŭis de rando ĝis rando.

– Vin soldatoj mortigos, aŭ po unu kunligos

Kaj eltrenos el via arbaro,
Sed se vi nur deziros, vi liberaj eliros
Kaj kun mono el tiu-ĉi baro...

– Nu, malpiaj bandanoj, jen al vi miaj manoj
Senarmitaj kaj jam sendanĝeraj:
Ligu ilin sen timo, kaj kun gaja animo
Iru for el arbaro liberaj!..

Lin respondis neniu, – sed en brusto de ĉiu
Frapis koro per sento kolera...
– Vi obstine silentas? Ĉu kun mi vi konsentas? —
Diris ree hetmano fiera.

Kaj tuj mem sonis krio: «nin devigos nenio
De hetmano foriri perfide!
Ni hetmanon estimas, ni danĝeron ne timas!
Ni batalon deziras avide!..»

Kaj senditoj kaptitaj estis tuj disŝiritaj
De rabistoj kun krio sovaĝa...
Tiam juna hetmano kun tranĉilo en mano
Proksimiĝis al bando kuraĝa.

Jen li ĉapon formetis, ĝin sur teron li ĵetis
Kaj per brusto ondanta enspiris:
Kaj memfide, kun vido de kuraĝa decido,
Al rabistoj solene li diris:

– Venis tempo fatala de kruela batalo:
Ni atendas aŭ venkon, aŭ morton,
Nin danĝero minacas, kaj al vi mi donacas
Mian kapon, kaj koron, kaj forton!

– Sed mi kredas, kolegoj, ke eĉ grandaj nubegoj
Da soldatoj kun trafaj pafiloj
Nun disflugos por ĉiam kaj batalos neniam
Kontraŭ niaj brilantaj tranĉiloj!..

Kun konfido anima kaj kun ĝojo senlima
Lin salutis rabistoj – kunfratoj:
«Vivu estr' estiminda! Vivu frato aminda!
Forpereu malnoblaj soldatoj!..»

Kaj en nokto senstela tuta bando ribela
Sian neston malluman forlasas...
Rampas ventre kunfratoj, kaj simile je katoj
Ili mute, senbrue trapasas...

Jen ekpafo trasonis... bando tuj ĝin ekkonis:
Por komenco ĝi estas signalo...
Kaj rabistoj atakas: pafas, tranĉas kaj hakas...
Komenciĝis kruela batalo!..

Kiel iaj demonoj saltas lertaj friponoj,
Eksvingante per akraj tranĉiloj...
Kaj batalon bruantan, homan sangon fluantan
Kaŝas nokto sub nigraj flugiloj...

En mateno-do frua estis ĉio senbrua,
Hele suno suriris brilanta...
Sed ĝi sangon ekvidis, kaj foriri rapidis
Sin kovrinte per nubo fluganta...

Kaj en tuta ĉielo tuj fariĝis ribelo:
Fulmotondro eksonis kolere,
Nigraj nuboj ekbruis kaj pluvego ekfluis,
Pri mortintoj plorante sincere...

Kaj per larmoj naturaj homaj agoj teruraj
Estas iom post iom lavataj...
Nur sur loko fatala, kie estis batalo,
Restos longe skeletoj soldataj...

Multaj jaroj forpasis. Jam hetmano forlasis
Sian bandon kaj sian metion.
Li senfine sopiris, en dezerton foriris,
Kaj en ĝi rememoris li Dion.

Lia vivo sencela, malprudenta, ribela
Elpentiĝis en lia memoro:
Ĉiam vivis li krima kun malpura animo,
Sen espero, sen kredo en koro.

Nun malpia krimulo jam ne estas junulo, —
Baldaŭ venos jam morto severa,
Poste – juĝo de Dio... Lin pravigos nenio,
Ĉar ne kredis li, vermo fierla!..

En senlima sopiro lin vizitis deziro
Formortigi sin mem, kiel hundon...
Kun decido tiela en animo ribela
Li eniris kavegon profundan.

Lia mano tremanta kun tranĉilo brilanta,
Jam sin levis al gorĝo sulkita...
Unu movo de mano – kaj por brava hetmano
Estus ĉio por ĉiam finita!..

Sed subite formetis li tranĉilon kaj ĵetis
Ĝin rapide kun forto sur teron:
Li eksentis kun ĝojo je unua nur fojo
En mizera animo esperon...

Li de ĝojo ekploris, ĉar li tuj rememoris,
Ke li povas formorti kun gloro:
Lia vivo rompita estas alte taksita
De estraro per multo da oro...

Li ekĝemis facile, al ĉielo humile
Siajn manojn li pie etendis,
Kaj kun kredo kreskanta al Potenca Juĝanto
Sian preĝon unuan li sendis.

Tiu preĝo sincera por hetmano fiero
Estis ĝusta saniga balzamo:
Nun, anstataŭ sopiro, lin vizitis deziro
De reveno al bono, al amo...

Kaj terura rabisto al malriĉa botisto
Venas nokte kun stranga propono:
«Vi fortike min ligu kaj en urbon venigu,
Kaj ricevos vi multe da mono.»

Malriĉulo ekmiris: «ĉu ne estas, li diris,
Vi freneza, amiko amata?!»
– Ne, mi estas en sano, – sed mi estas hetmano
De rabistoj, krimulo sciata...

... Jen en mezo de placo, kiel morta minaco
Por senkoraj scivolaj vidantoj,
Staras alta Pendingo, ĉirkaŭita per ringo
De senmovaj policaj gardantoj.

Kaj subite murmuro de nevola teruro
Sonis brue en popolamaso:
Sur pendinga submeto kun feliĉa rideto
Maljunulo aperis malgrasa...

Jen per mano tremanta kun kateno sonanta
Sanktan signon de kruco li faris,
Kaj kun vido trankvila en vizaĝo humila
Sin al morto kruela preparis.

Oni donis signalon... Kaj en maŝon fatalan
Estas kapo grizhara metita...
Kelkaj movoj malfortaj, konvulsioj postmortaj,

Kaj spektaklo jam estas finita!..

El bluaĵo ĉiela lumas suno tre hela
Per radioj varmegaj brilantaj...
Ĉio estas silenta, ĉio estas kontenta,
Kaj senbrue disiras vidantoj...

10. SUR STRATO

(Sceno el efektiva vivo.)

Sur strato promenas gravega sinjoro:
Li ĵus fortagmanĝis, kaj iras kontenta,
Kun plena ventregi, kun ĝojo en koro,
Senzorga, trankvila, fiera, sensenta.

Subite al li knabineto aliras.
Malgrasa ŝi estas, en vesto malriĉa, —
Plorante, ŝi manon etendas kaj diras:
«Ho, donu almozon al mi, malfeliĉa!»

— For, for, abomena, senhonta knabino!
Labori vi devas, almozon ne petu!..
Vin sendis, kredeble, malĉasta patrino
Por ke je almozo vi brandon aĉetu?

«Ho, ne, estimata, aminda sinjoro!
Patrino... ho, mia karega patrino!
Ŝi, eble, jam mortis en tiu-ĉi horo...
Malsana ŝi estas... — Ne, truda knabino,

Foriru, foriru! Al via rakonto
Ne kredas mi tute: ĝi estas malvera.
For, for! ne mensogu! Al vi estas honto
Pasantojn trompadi per vido mizera!..»

Kaj ree promenas gravega sinjoro
Kun plena ventregi, kun vido kontenta,
Kun nigra animo, kun ĝojo en koro,
Feliĉa, trankvila, fiera, sensenta...

11. NAJTINGALO

(Malgrandrusa kanto.)

Ne pepadu, najtingalo,
En mateno frue,
Ne pepadu, malgrandeta,
Sub fenestr' proksime...

Via kanto estas bela,
Vi bone kantadas,
Vi, feliĉa, jepariĝis
Kaj nesteton havas.

Mi, mizera, malfeliĉa,
Sen nesto, sen paro, —
Kaj ne povis mi en mondo
Kun ĝojo kantadi.

Flugu, kantu vi al tiuj,
Kiuj bone vivas:
Ili de kantado via
Multe amuziĝus.

Sed al mi kantado via
Bruston nur disŝiras.
Koron pikas, kaj animon
Turmentas senfine!..

Strigo – birdo por mi restu:
Ĝi ploras, ne kantas...
Ploru, strigo, kaj ĝemegu,
Morton al mi voku!..

12. FROSTETO

(Rusa kanteto.)

Ho, frosteto kara,
Rusa vi bravulo!
Iras vi en gantoj
Kaj en fela ĉapo!
Ho, frosteto kara
Kun vangetoj ruĝaj!
Korpon vi frostigas,
Sed anim' varmiĝas!
Ĉu frostet' memoras,
Kiam kun knabino
Sur glitveturilo,
Kvazaŭ birdo, flugis
Mi en nokt' malluma?
Kaj al mi mallaŭte
Ŝi kun am' murmuris:
«Vi frostiĝis, kara?
Apud mi kuŝiĝu,
Mi vin tuj varmigos!...»
Pelton ŝi malfermas, —
Kaj ĉe blanka brusto
Bone mi varmiĝas!..
Ŝiaj okuletoj
Fajreretojn ŝutas,
Kaj vangetoj ŝiaj
Kvazaŭ flamo brulas, —
Mia fajra koro
Ankaŭ ekbruliĝas...
Ho, frosteto kara,
Rusa vi bravulo,
Ja por mi vi ĉiam
Estis frat' aminda!

13. FASTANTOJ

(Fablo.)

Profite en urbo sekalon vendinte
Kaj monon por ĝi ricevinte,
Antono reiris kun ĝojo
Al hejmo. Subite sur vojo

Rabistoj duope al li alŝteliĝis...
De ili forkuri rapide li penis,
Sed ili lin kaptis, kaj monon deprenis,
Kaj poste, lin mem mortiginte, foriĝis.

Lasinte arbaran densejon,
Rabistoj eniris drinkejon.
Al ili mastro brandon donas,
Kolbason, ŝinkon li proponas...

Sed unu rabisto al mastro rediras:
«Vi estas sendube tre granda pekulo, —
Je via propono senfine mi miras!..
Forgesis pri tio vi, senprudentulo,

Ke fasto hodiaŭ ja estas, —
Ĝi sankta por ni ĉiam restas...»

Ĉu ne ekkonas vi, legantoj,
Vin mem en tiuj-ĉi fastantoj?

14. HUSARO

(El Puŝkin.)

Ĉevalon sian li purigis,
Estante forte kolerega,
Kaj diris: «min diabl' devigis
En loko loĝi malbonega!

Ni ĉiam tie-ĉi restadas
En turka kvazaŭ batalado:
Nur solan supon ni manĝadas
Kaj eĉ ne pensas pri drinkado.

Kaj mastro tie-ĉi malbona,
Malbonan havas li edzinon...
Nek via skurg', nek vorto bona
Admonas tie-ĉi virinon!..

Jen urbo Kiev! lando kia!
En buŝon falas mem buletoj,
Kaj vinon havas domo ĉia, —
Kaj kiaj tie virinetoj!..

Ne estas eĉ domaĝ', je Dio,
Sin mem pro ili pereigi!..
Malbone estas nur per tio...»
— Per kio? Volu min sciigi! —

Kaj li komencis plibonigi
Lipharon. «Eble ne timulo —
Li diris — estas vi, sed igi
Vin miri povas mi — spertulo.»

«Aŭskultu: regimento nia
Ĉe Dnepro larĝa enlokiĝis.
Mastrino estis bona mia,
Kaj tombon ŝia edz' foriĝis.

Kun ŝi mi baldaŭ amikiĝis;
Ni vivis pace, tute bone,
Al mi Mario humiliĝis,
Ne diris vorton eĉ malbone.

Se mi malsobra estis tute,
Ŝi mem min zorge kuŝigadis;

Ŝi ĉiam pace, sendispute
Je ĉio tuj mem konsentadis

Feliĉan vivon mi pasigis,
Kaj longe tiel vivus eble, —
Sed jen subite ĵaluzigis
Min io, – mem diabl' kredeble.

Mi pensis: kial baptanino
Sin levas nokte? Kiu volas?
Tre juna estas ŝi virino
Kaj tial, eble, ŝi petolas!..

Mi observadi ŝin intencis.
Jen foj' ne dormis mi (en korto
Jam estis nokto, kaj komencis
Bruegi vent' kun granda forto).

Kaj vidas mi: ŝi forrampetis
De forno, prenis ŝi karbeton,
Min tre facile pripalpetis
Disblovis apud forn' fajreton;

Ŝi ekbruligis kandleton,
Kun ĝi angulon ŝi foriĝis,
De tie prenis boteleton,
Sur balailon ŝi sidiĝis,

Ŝi senvestiĝis, kaj sorbinte
El boteleto, ŝi tra tubo,
Sur balailo sidiĝinte,
Tuj malaperis, kvazaŭ nubo!

«Ŝi eble estas sorĉistino»,
Mi pensis, kaj de forn' rapidas,
Por vidi sorĉon de virino;
Kaj jen mi boteleton vidas.

Mi flaris: ia acidaĵo...
Mi plankon verŝis el botelo:
Forflugis – kia mirindaĵo! —
Kaj forna forko kaj sitelo!

Sub benko katon mi ekvidis,
Sur ĝin mi ŝprucis el botelo:
Ĝi ternis tuj kaj ekrapidis
Subite fornon post sitelo.

Sur ĉion ŝprucis sen kompato

Jam mi per tuta forto mia, —
Kaj ĉio: tablo, benko, pato
Forflugis unu post alia.

Al ili mi ne volis cedi, —
Kaj trinkis mem per unu fojo
Restaĵon... Ĉu vi povas kredi?
Mi ekaperis tuj en vojo:

Mi flugis, – kien? mem ne sciis,
Kun forto tranĉis nur aeron,
Al steloj mi: «pli dekstren» kriis...
Kaj jen ekfalis mi sur teron.

Jen mont'. Sur ĝi kaldronoj bolas.
Kaj oni faras ian ludon:
Kantadas, fajfas kaj petolas,
Kun granda ran' edzigas judon.

Mi kraĉis... Flugas jen Mario:
«For! hejmen kuru, petolulo!
Vin oni tuj formanĝos!...» – Kio?!
– Nu, mi ne estas timemulo:

Vi ne kriegu! Kie vojo
Al hejmo estas? – «Jen sidiĝu
Sur fornan feron, – kun malĝojo
Respondis ŝi, – kaj tuj foriĝu!...»

– Vi volas, ke husar' sidiĝu
Sur fornan feron?! Baptanino,
Mi petas vin, ne freneziĝu,
Ne estu vi malsaĝulino!..

– Ĉevalon!.. «Prenu, malsaĝulo!»
Ŝi efektive diris veron:
Jen antaŭ mi ĉeval'-bravulo
Per hufo forte batas teron.

Sidiĝas mi kun brava vido
Sur ĝin kaj trovi bridon penas,
Sed vane! Rajdas mi sen brido —
Kaj tuj.. al forno mi alvenas.

Kaj jen mi tion saman vidas...
Ĉevalo tute jam forestas,
Kaj mi sur benko rajde sidas:
Jen kia strang' okazo estas!»

Kaj li daŭrigis plibonigi
Lipharon. «Eble ne timulo, —
Li diris, – estas vi, sed igi
Vin miri povas mi – spertulo.»

15. GARANTIO

(El Ŝiller.)

Damon' unu fojon mallaŭte trairis
Kun akra tranĉilo sub bask' al tirano —
Al Dionisio, – sed unu gardano
Lin kaptis subite. Tiran' al li diris:
«Pro kio al mi vi, bastardo, aliris?»
– Mi sanktan promeson ekvolis plenumi... —
«Krimulo! mi tuj vin ordonos krucumi!»

– Jam longe al morto mi estas pretita,
Kaj, kredu, ne diros mi eĉ unu vorton
Pro mia pardono, ĉar havas mi forton,
Por morti sur kruco; sed se inklinita
Vi estas al bono, – ho, estu donita
Al mi kelka tempo, por fraton edzigi, —
Ĉe vi – do mi povas amikon restigi. —

Kruele ekbrilis tirana rigardo,
Kaj jen li eldiris post kelka silento:
«Tre bone, kun tio mi estas konsenta;
Sed bone vi tamen memoru, bastardo,
Ke vian amikon mi tenos sub gardo
Ne pli, ol tri tagojn, – kaj poste li mortos,
Al vi li per tio pardonon alportos.»

Al sia amiko Damono alvenis
Kaj diris: «tiran' min aljuĝis krucumi,
Ĉar volis mi sanktan promeson plenumi...
Kaj mi nur tri tagojn ricevi elpenis
Por fraton edzigi...» Kaj li ĉirkaŭprenis
Amikon kaj petas: «Ho, restu, karulo,
Vi por garantio ĉe malbonegulo!»

Amiko volonte konsentis, kaj restis
En malliberejo li por garantio,
Kaj tuj liberigis Damonon per tio...
Damono edziĝon de frato forfestis,
En tria mateno tre frue sin vestis
Kaj vojon rapidas, malfrui timante
Kaj ĉiam pri sia amiko pensante...

Subite tre forta ventego fariĝis,
Kaj tondro, kaj fulmo, kaj granda pluvego;

Pli forte, pli brue koleras ventego, —
Kaj jen riveretoj de mont' ekruliĝis,
Riveron plenigis, kaj ĝi ekondiĝis...
Damono al ponto rapidas de monto, —
Kaj vidas, ke estas rompita jam ponto.

Li vagas sub pluvo sur bord' de rivero,
Kaj tre malproksime li vidas dometon;
Li krias, li vokas, li petas ŝipeton,
Sed vane, – neniun ĉar kun malespero
Ekvolos batali kun brua rivero...
Kaj baldaŭ rivero jam aliformiĝis:
Je maro ĝi larĝa simila fariĝis.

Kaj jen lian koron plenigis doloro —
Li ploras, antaŭen li manojn etendas,
Kaj preĝon varmegon al Zeŭso li sendas:
«Kompatu! – li petas kun granda fervoro —
Kaj min ekrigardu kun dia favoro!
Se al Sirakuzoj vi min ne alportos,
Ho! mia amiko senkulpe ja mortos!»

Sed vane kompaton de Zeŭso li petas:
Ventego, kaj ondoj, kaj pluv' ne ĉesiĝas,
Sed ĉiam pli fortaj, teruraj fariĝas, —
Kaj tempo forpasas... Damono formetas
De si sian veston, kuraĝe sin ĵetas
En bruan riveron kaj naĝas, tranĉante
Per brusto nur ondon, kun mort' batalante...

Kaj jen li jam estas sur bordo, – elŝiris
Sin mem li el brakoj teruraj de morto,
Kaj multe dankem' al favoro de sorto
Rapidas li plu... Sed subite eliris
El granda arbaro rabistoj. Aliris
Al ili Damono, – kaj ili malpace
Ĉirkaŭis lin tute, rigardas minace.

«Ho, kion vi volas, krimuloj? – li diris —
Ankoraŭ ne scias, friponoj, vi tion,
Ke, krom ŝarĝa vivo, mi havas nenion, —
Sed vivo ne estas jam mia!» Li iris
Al ili, de unu bastonon elŝiris,
Per ĝi li eksvingis, kaj tri formortigis,
Aliajn – do ĉiujn facile forigis.

Sed suno post pluvo varmege bruligis
Migranton, kaj tute li perdis jam forton,
Kun granda teruro atendis li morton, —

Kaj preĝis li Zeŭson: «vi min liberigis
El ondoj bruegaj, de mi vi forigis
Rabistojn, – ĉu tie-ĉi devas suferi
Mi vane kaj morti, amikon oferi?!..»

Kaj – kio-do? – ŝajnas al li, murmuretas
Ne tre malproksime malgranda rivero:
Rapide sin turnas al ĝi kun espero
Damonio – kaj vidas, ke fonto fluetas.
Al ĝi superforte li tuje vaĝetas,
Soifon brulegan kun ĝoj' kvietigas
Kaj korpon malsanan en ĝi refreŝigas

Jam suno varmega majeste subiras
Kaj ombroj longegaj kuŝiĝas sur tero:
Tre baldaŭ jam venos trankvila vespero.
Sur vojo al urb' du migrantoj jen iras,
Damonio – do ilin sur voj' preteriras.
Migrantoj parolas, Damonio aŭskultas
Kaj aŭdas: «nun lin oni jam ekzekutas!..»

Tumulto piedojn al li flugiligas, —
En lia animo – senfinaj teruroj...
Kaj jen Sirakuzoj! Nur suprojn de turoj
Malalta jam suno facile origas:
Jam estas vespero!.. Kaj li rapidigas
Ankoraŭ pli paŝojn, – kaj vidas – en strato
Renkontas lin lia servant' Filostrato.

– Revenu, ĉar ĉio jam estas finita!
Li diris malgaje: – en urbon ne iru,
Mi petas vin, el Sirakuzoj foriru!
Li estas jam al ekzekuto metita.
Li kredis ĝis fin', ke li estos trompita
Neniam de sia amik', kaj nenio
Lin povis devigi ne kredi je tio... —

«Ho, se jam malfrui al mi estas sorto,
Kaj se mi ne povas de mort' liberigi
Amikon, mi devas min ankaŭ mortigi:
Tirano ne diru, ke kuris de morto
Mi nur dank' al mia anima malforto!
Al vi mian vivon volonte mi cedas,
Sed sciu, ke homoj kaj amas, kaj kredas!..»

Vespere Damon' Sirakuzojn eniras
Kaj vidas, ke kruco sur placo jam staras,
Kaj oni jam tute amikon preparas,
Por lin ekzekuti... Kun forto traŝiras

Amason popolan Damono kaj diras:
«Mi morton deziris de Dionisio, —
Mi estas krimulo, li – nur garantio!»

En granda mirego popol' silentiĝas...
En ĝojo amikoj tuj sin ĉirkaŭprenas,
Kaj ploras, – pri kio – neniuj komprenas,
Sed larmoj el ĉiuj okuloj ruliĝas...
... Minaca tirano pri ĉio sciigigas;
Li je amikeco tiela tre miras
Kaj verajn amikojn li vidi deziras.

Kaj jen ili venas. Kun vido afabla
Tirano renkontas amikojn kaj diras:
«Vi tute min venkis, senfine mi miras!..
Mi estas ankoraŭ por amo kapabla,
Kaj se mi ne tute al vi malagrabla,
Permesu al mi, ke en ligo mi via,
Amikoj varmegaj, por vi estu tria!»

NEVOLA MORTIGINTO

(Rakonto.)

I

Varmega tago jam finiĝis,
Tre bela sun' adiaŭ diris
Al tero, kaj alproksimiĝis
Trankvila nokto. Mi reiris
Al domo mia kaj koleris,
Ĉar tutan tagon mi ĉasadis,
Kaj mia ĉaso ne prosperis:
Mi eĉ ĉasaĵon ne vidadis.
Sur mia voj' en unu loko
Al lago venis mi, kaj vidas
Sur ĝia bordo kun fiŝhoko
Konata maljunulo sidas.
Mi lin salutis: «helpu Dio!»
– Mi dankas, – maljunulo diras.
«Nu, eble, vi, pro kompanio,
Kun mi jam hejmen kune iras?»
– Ho, ne, sinjoro! mi intencas
Tre longe sidi, – dankas kore;
Vi finis ĉason, mi komencas, —
Nenion kaptis mi ankoraŭ.
Sed eble vi malmulte provos
Fiŝetojn kapti? Mi fiŝhokon
Provizan havas, tial povos
Al vi mi servi, – prenu lokon. —

Mi tuj konsentis, ĉar laciĝis
Mi kaj apenaŭ mi iradis, —
Fiŝhokon prenis kaj sidiĝis
Sur laga bord'. Ni paroladis
Pri mia ĉaso malprospera.
Al maljunulo mi rakontis
Kun fajro forta kaj sincera
Pri tio, kion mi renkontis
En ĉaso, li do tre atente
Rakonton mian aŭskultadis
Kaj nur korkaĵon diligente
Sur akvsupraĵo observadis. —

II

Mi eksilentis. Maljunulo
Fiŝhokon sian plibonigis
Kaj diris: «kiam mi junulo
Ankoraŭ estis, mi pasigis
En ĉaso tutan tempon mian.
Sed nun mi ĉasi tute ĉesis,
Forĵetis eĉ pafilon mian,
Kaj kiel teni ĝin – forgesis.»
Je tio miris mi kaj petis,
Ke li sciigu min, pro kio
Pafilon, ĉason li forĵetis?
«Tre longa estas historio!»
Al mi malgaje li rediris,
Per griza kapo balancante,
Kaj li subite eksopiris,
Rakonti, ŝajne, ne volante.
Sed jen silenton li ĉesigas
Kaj, cigareton ekfumante,
Komencis: «eble vi devigas
Min rakontadi, atendante
Ekaŭdi ĝojan historion?
Se tiel estas, mi certigi
Vin devas, ke al vi nenion
Tre gajan povas mi sciigi!»
– Vi vane tiel opinias, —
Rediris mi al maljunulo.
«Ne vane, ĉar mi bone scias,
Pri kio pensas eĉ junulo!»
Kaj ree li eksilentinte,
Fiŝhokon sian plibonigis;
Sed post momento, ekĝeminte,
Li jam sen halto ekdaŭrigis.

III

«Aŭskultu. Antaŭ dudek jaroj
Mi ofte kun pafil' ĉasadis,
Kaj jen en tiuj ĉi arbaroj
Mi multajn tagojn pasigadis.
Ankoraŭ tiam troviĝadis
Multego da sovaĝaj kaproj,
Kaj en arbar' sin renkontadis
Eĉ ursoj kaj teruraj aproj.

Jen iam vintre en mateno
Sur kampo, apud mem arbaro
Ĉasistoj estis en kunveno.
Mi ankaŭ estis. Jam hundaro
De ĉeno forte sin ŝiradis
Kaj, ne havante paciencon,
Aeron frostan nur flaradis,
Sentante baldaŭ jam komencon.
Ni ankaŭ, ĉason atendente,
Malpaciencaj jam fariĝis,
Kaj, tre mallaŭte parolante,
En ĉeno ĉiuj ni stariĝis...

IV

Subite en densejo sonis
Trumpeto forta, – mi ektemis:
Per tio ĝi signalon donis,
Ke estas ursoj... Mi ekpremis
Pafilon mian kaj instinkte
Nevole ĉirkaŭ ekrigardis:
De mi proksime, sin arminte
Tre bone, oficiro staris.
En manoj tenis li pafilon,
Ĉe zono larĝa kaj lakita
Pistolon havis kaj tranĉilon.
Mi estis tute konvinkita,
Ke tiel brava militisto
Sendube estas kuraĝulo,
Ke vera estas li ĉasisto
Kaj tial estos ne timulo;
Sed bedaŭrinde mi eraris!..
Mi tamen devas plu rakonti...
... Mi ĉe arbara rando staris
Kaj urson tie ĉi renkonti
Mi tre esperis, ĉar mi scias
Kutimojn ursajn... Jen mi aŭdas, —
Al mi «vin gardu» iu krias...
Antaŭen bone mi rigardas
Kaj, – kia granda mirindaĵo! —
Subite mi proksime vidas
Ursegon: ĝi en arbeto
Senmove kaj silente sidas
Kaj kvazaŭ pensas, kien devas
Ĝi kuri? ĉie estas baro...
Jen multepeze ĝi sin levas

Kaj tuj eliras el arbaro.

V

Mi kelkajn paŝojn posten faris,
Min al pafilo jam almetis,
Kaj urson pafi min preparis,
Sed... ho, teruro! mi faletis
Je ŝtipo kaj subite teron
Mi tute falis kaj... ekpafis...
Por mi ekvidis mi danĝeron
Grandegan: urson mi ne trafis!
Ĝi tre rapide kun kriego
Sur min sin ĵetis kaj kun forto
Min premis, ŝiris per ungego...
Jam tre proksime estis morto!..
Mi oficiron ekrigardis —
Kaj kun teruro mi ekvidis,
Ke li sin mem nur bone gardis,
Ĉar li jam kuri for rapidis...
Tranĉilon preni mi intencis, —
Ne povis, ĉar min urso premis...
Mi fortojn perdi jam komencis
Kaj de doloro mi nur ĝemis...

VI

Subite pafo!.. Urso saltis
De mi tuj, tute min lasinte,
Kaj ĝi de mi proksime haltis. —
Jen liberecon eksentinte,
Min levis mi kun malfacilo,
Al urso mem mi alŝteliĝis
Kaj ĝin ekbatis per tranĉilo:
En gorĝon rekte ĝi eniĝis...
Mi bone trafis, – urso mortis.
Ĉasistoj ĉiuj tuj kunvenis, —
Sed mi malforton ne elportis
Kaj falis... Ili min subtenis
Kaj portis al glitveturilo...
Subite vidas mi – aliris
Kun sia bela batalilo
Jen oficiro; li ekmiris:
«Ho, kio tie ĉi fariĝis?
Mi estas tute ekfrapita!

Sinjoro, vi ekmalsaniĝis?»
Per tio ĉi indignigita,
Ekkriis mi: «arogantulo!
Vi ĉion tute bone vidis,
Sed vi, malnobla timemulo,
De mi forkuri ekrapidis!»
Kaj en incito mi minuta
Min levis el glitveturilo
Kaj lin kun mia forto tuta
Mi tuj ekbatis per tranĉilo...
Mi vidis sangon, aŭdis krion,
Sed mi nenion jam komprenis,
Ĉar tute perdis mi konscion...
Mi falis. – iu min subtenis...

VII

Mi sen konscio longe restis,
Kaj kiam mi ekkonsciiĝis, —
En malsanejo mi jam estis.
Vespero jam alproksimiĝis...
Nenion tute mi komprenis...
Tre longe kuŝis mi silente
Kaj ion rememori penis...
Jen venis iu. Tre atente
Li ekrigardis min kaj diris:
«Nu, ĉu pli bone vi vin sentas?»
Li tute ĝis mi mem aliris,
Murmuris: «bone, mi kontentas...»
Proksime li de mi sidiĝis
Kaj ekparolis: «nu, ĉasisto,
Vi eble jam ekprudentiĝis?
Respondos jam al esploristo?»
Je tio ĉi mi tre ekmiris
Kaj ne respondis; li daŭrigis:
«Al mi pli frue vi ja diris,
Ke lin sendube vi mortigis...»
Subite ĉion mi komprenis...
Ekkriis laŭte mi, ekpenis
Min levi, – kaj denove svenis:
Malsana korpo ne eltenis!..

VIII

Terure tempon mi pasigis!

Kaj mia korpo kaj animo
Suferis... ho, de viv' senigis
Mi homon!.. Kun senfina timo,
Malpacience mi atendis
Severan juĝon, – mi ploradis,
Al Dio mi petegojn sendis,
Mi ĝemis, mi freneziĝadis!
Sed baldaŭ tute mi saniĝis,
Suferojn parte mi eltenis
Kaj nun pli forta mi fariĝis.
Kaj jen terura tago venis:
Nun mi, anstataŭ malsanejo,
Kun malmodera tremo vidis,
Ke en majesta mi juĝejo
Sur benko de juĝatoj sidis.
Min puno tute ne timigus,
Mi ĝin eĉ volis en animo,
Ĉar sole ĝi min liberigus
De min preminta ŝarĝa krimo...
Sed mi timegis, ke ĵurintoj
Min sen bedaŭro ekkulpigos
Kaj de aliaj mortigintoj
Min tute ne diferencigos.
Ho, Dio! mi, honesta homo,
Eterne estos kondamnita
Kaj mia senmakula nomo
De ĉiuj estos mallaŭdita!..

IX

Jen ekparolis prokuroro;
Mi tre atente aŭskultadis, —
Sed frapis forte mia koro,
Kaj mi nenion komprenadis...
Li finis; advokat' komencis
Pravigi min, – li multe penis;
Kaj lin kompreni mi intencis,
Sed vane: ree ne komprenis!..
Nur tion bone mi sciiĝis,
Ke nun mi estas en juĝejo,
Ke malbonulo mi fariĝis
Kaj estos en malliberejo...

X

Ĵurintoj iris konsiliĝi,
Post ili ankaŭ nun juĝantoj
Eliris, – eble por nutriĝi...
Mi restis sola kun gardantoj.
Duono pasis nur da horo,
Ĵurintoj dum konsiliĝadis,
Sed mia malfeliĉa koro
Centjaron kvazaŭ suferadis!
Priskribi, kio min turmentis
En tiu temp' – ne estas eble,
Kaj kion tiam mi trasentis,
Por mi eĉ mem ne kompreneble!
Se povas vi vin mem prezenti
Starantan antaŭ pafilego,
Ekpafi preta, – kion senti
Vi devus, – mia jam timego,
Kredeble, estos komprenita;
Alie – tute kun nenio
Ĝi povas esti komparita!
Esperis sole mi je Dio...
Subite pordo malfermiĝis:
Ĵurintoj kaj juĝantoj venis...
Al mi kapturno komenciĝis,
Mi ŝanceliĝis kaj eksvenis...

XI

Konsciiĝinte, mi min trovis
Sur lito, hejme; min domanoj
Ĉirkaŭis, – mi do movi povis
Nek per piedoj, nek per manoj,
Ĉar tute mi ekmalfortiĝis...
De ŝarĝa krimo pravigita,
Honeste ree mi fariĝis,
Sed longe estis mi premita
Per tio, ke animo mia
De krimo estas pravigita
Per juĝo homa, sed ne Dia!
De tiu tempo mi forlasis
Jam tute ĉason kun pafilo,
Kaj, krom fiŝhoko nur, mi ĉasis
Jam kun nenia batalilo...»
Li eksilentis. Jam finiĝis.
Malluma nokto, kun rideto
Mateno roza proksimiĝis,
Nebulo flugis sur lageto...
Kaj jen, levinte nin, de lago

Ni kun akiro nun foriris.
Nur kiam venis hela tago,
Al domo mia mi aliris.

BORIS GODUNOV

(Dramo de A. Puŝkin.)

Ĉambro en Kremlo

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.